Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

5.11.2025

Aihe:	HE 148/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain 7 ja 11 §:n muuttamisesta
Aika:	Keskiviikkona 5.11. klo 11.00
Kuultava:	Suomen uusiutuvat ry
Asiantuntija:	Edunvalvontapäällikkö Veera Villikari

Suomen uusiutuvat ry kiittää mahdollisuudesta jättää valiokunnalle lausuntonsa Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain 7 ja 11 §:n muuttamisesta (”hallituksen esitys”). Suomen uusiutuvat ry on entinen Suomen Tuulivoimayhdistys ry, joka laajensi kesällä 2024 toimintansa koskemaan maa- ja merituulivoiman lisäksi teollisen kokoluokan aurinkovoimaa sekä aurinko- ja tuulivoimahankkeisiin liittyviä energiavarastoja. Suomen uusiutuvat ry:ssä on noin 230 jäsenyritystä edustaen laajasti sekä tuuli- että aurinkovoiman hankekehittäjiä, tuottajia ja alihankintaketjuja.

Asiantuntijalausunnossamme otamme kantaa merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain 7 ja 11 §:n muuttamisesta lisäksi yleisemmin merituulivoiman edistämiseen, koska sähköistyvän yhteiskunnan ja kehittyvän Suomen mahdollistamiseksi tulee edistää merituulivoimamarkkinan luomista Suomeen. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu, että hallitus edistää ennakoitavaa ja kannustavaa toimintaympäristöä sekä sujuvaa hankekehitystä ja rakentamista niin talousvyöhykkeellä kuin aluevesilläkin.

Suomen uusiutuvat ry kannattaa hallituksen esityksen muutoksia ja tavoitteita. Suomen uusiutuvat ry kannattaa merituulivoima-alueiden kilpailutuksen järjestämistä yhdenvertaisella ja syrjimättömällä tavalla sekä suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Merituulivoiman teknologinen kehitys, kustannusten lasku sekä suuri sähköntuotantopotentiaali tekevät merituulivoimasta yhden potentiaalisimmista keinoista vähentää energiajärjestelmän ilmastopäästöjä ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä sekä kasvattaa valtioiden energiaomavaraisuutta. Merellä tuulee kovempaa ja tasaisemmin kuin maalla, joten merituulivoimala tuottaa maatuulivoimalaan verrattuna enemmän ja tasaisemmin sähköä. Lisäksi merelle voi suunnitella huomattavasti suurempia tuulipuistoja kuin maalle. Johtuen tehokkaammista voimaloista ja suuremmista kokonaisuuksista, voi suuren merituulivoimapuiston tuotanto vertautua ydinvoimaloiden tuotantomääriin.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee parhaillaan talousvyöhykkeen merituulivoima-alueiden kilpailutusta. Kilpailutukseen osallistuvilla toiminnanharjoittajilla tulee olla tiedossa talousvyöhykkeen merituulivoimaan liittyvät verokustannukset ennen tarjousten jättämistä. Tästä syystä on erityisen tärkeää, että myös merituulivoiman verotusta koskevat lainsäädäntömuutokset toteutetaan mahdollisimman pian. Hallituksen esitys oli lausunnoilla elokuussa 2025 (linkki lausuntopalveluun), mutta sitä ei ole vielä annettu eduskunnalle.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan on kirjattu, että hallitus luo Suomelle kilpailuedun suhteessa Itämeren maihin, jotta suuret merituulivoimahankkeet kytketään tuottamaan energiaa Suomen teollisuudelle ja kotitalouksille. Hallitusohjelmaan on myös kirjattu, että hallitus edistää ennakoitavaa ja kannustavaa toimintaympäristöä sekä sujuvaa hankekehitystä ja rakentamista niin talousvyöhykkeellä kuin aluevesillä.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu, että hallitus määrittää kunnianhimoisen tavoitteen merituulivoiman kapasiteetille vuodelle 2035. Tavoitteet antavat toiminnanharjoittajille selkänojaa ja luottamusta siihen, että merituulivoimalla tulee olemaan merkittävä rooli vihreässä siirtymässä Suomessa. Näemme, että kunnianhimoisina tavoitteina voidaan pitää 16GW vuoteen 2040 mennessä ja 24GW vuoteen 2050 mennessä.

Nykyinen merituulivoiman markkinatilanne edellyttää selkeää riskienhallintaa, jotta toimintaympäristöstä saadaan ennakoitava ja investointeja kannustava. Pitkäjänteinen sääntely, infrastruktuuriratkaisut ja julkisen sektorin rooli riskien jakamisessa ovat keskeisiä tekijöitä, jotka voivat lisätä hankkeiden toteutettavuutta ja houkutella uusia toimijoita markkinoille.

Yksi esimerkki tällaisesta riskienhallintaratkaisusta on kantaverkon ulottaminen merialueelle. Alankomaissa kantaverkkoyhtiö TenneT vastaa merialueille rakennettavien sähköasemien toteuttamisesta. Merituulivoimaloiden tuottama sähkö liitetään näihin merisähköasemiin, joista TenneT huolehtii myös siirtoyhteyksien rakentamisesta edelleen maalla sijaitsevaan suurjänniteverkkoon. Myös Ruotsin kantaverkonhaltija Svenska Kraftnät on selvittänyt edellytyksiä kantaverkon laajentamiselle merialueille ja merituulivoiman liityntäpisteiden rakentamiselle Ruotsin aluevesille. Selvitystyö kuitenkin keskeytettiin Ruotsin hallituksen aloitteesta. Kantaverkon laajentaminen merialueille voisi tarjota Suomelle merkittävän kilpailuedun merituulivoiman kehittämisessä. Se vähentäisi yksittäisten toimijoiden investointiriskiä, nopeuttaisi hankkeiden toteutumista ja loisi pohjan pitkäjänteiselle ja kustannustehokkaalle merituulivoiman kasvulle.

Kunnioittaen,

Veera Villikari, Suomen uusiutuvat
puh. 040 125 1825, veera.villikari@suomenuusiutuvat.fi